

Akileraarusiinernik Aalajangiisartut aalajangiinerat:

Ilisarnaat: 2017-561
Aalajangiisoqarpoq: novembari 9, 2017
Aalajangiinerup tamanut saqqummiunneqarnera:
Ukioq aningaaasarsiorfiusoq: 2015
Sammisaq: Akileraarutit
Sammisap oqaasertai: Kalaallit Nunaannut killilimmik akileraartussaatitaaneq (aalajangersimasumik ingerlatsivik)

Eqikkaaneq

Naammagittaalliuut ingerlatseqatigiiffiup XX-p Kalaallit Nunaannut akileraartussaatitaaneranut tunngassuteqarpoq. Nammineerluni nalunaarsuiffimmik naatsorsuutinillu tigusisoqarsimannginnera pissutaalluni XX-ip killilimmik akileraartussatut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup isigisimavaa, aningaaasarsiallu akileraaruteqaataasussat missingerlugit angissusilersimallugit. Akileraarusiinermut Aalajangiisartut ingerlatseqatigiiffiup killilimmik akileraartussaatitaanera aalajangi-usimasimavaat, kisiannili aningaaasarsiat akileraaruteqaataasussat naatsorsuutinut nassiunneqartunut naapertuuttunngorlugit allangortinneqarsimallutik. Aalajangiinermi ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik ingerlataqarsimanera, uuliasiornermullu atatillugu sanaartornermik suliaqsimanera pingaartinneqarsimapput.

Suliami pissutsit piviusut

XX savalimmiormiut ingerlatseqatigiiffiutigaat, taannalu ZZ-ip Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ujarlerneranut atuinissaanullu atatillugu aqquserngiornissaq pillugu nunami allami ingerlatseqatigiiffimmik ZZ--imik isumaqatigiissusiorsimavoq. Isumaqatigiissutaasoq malillugu ZZ qaammatit marluk ullullu 20-it ingerlaneranni suliamik ingerlataqartussaasimavoq. Isumaqatigiisummi AB 92 atorneqartussaasoq aamma takuneqarsinnaavoq. AB 92-mi suliffeqarfimmi sanaartortitsinermik suliaqartumi sulinissamut nassiussinissamullu Piumasaqaatit Nalinginnaasut pineqarput. Tamannalu isumaqarpoq XX sanaartorneq naammassippat aamma suliaq XX-imiit ZZ-imut tunniunneqarpat ZZ-imut "Suliap naammassinera" pillugu allakkatigut nalunaassasoq. Suliassamut isumaqatigiisummi naammassinnittoqarneranut nalunaarummik tunniussisoqarsimanngilaq.

Naammagittaalliuutip suliarinerani ukiumut aningaaasarsiorfiusumut pineqartumut aamma ukiumut aningaaasarsiorfiusumut tulliuttumut Kalaallit Nunaanni XX-ip suliaanut naatsorsuutinik nassiussisoqarsimavoq.

Naammagittaalliuuteqartup paasinninnersa

XX isumaqarpoq makku pissutigalugit Kalaallit Nunaannut killilimmik akileraartussaatitaasoqanngitsoq:

- Isumaqatigiissutip sivisussusaa qaammatinik pingasunik sivikinneruvoq, tamannalu pissutigalugu Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 2, imm. 3 naapertorlugu XX killilimmik akileraartussaatitaasinnaanani.
- XX aatsitassanik ujarlernermut atuinermullu atatillugu aningaasarsianik pissarsisimangilaq. XX aqquserngiornermik allanillu suliaqarsimavvoq, assersuutigalugulu gasimut ruujoriliornermут sanilliullugu aatsitassanut attuumassuteqarsimanani.
- XX Kalaallit Nunaata Savalimmiullu marloriaammik akileraartitsisarneq pillugu isumaqatigiis-sutaanni (DBO) artikel 5-imut ilaavoq, taamaammallu Kalaallit Nunaanni "aalajangersimasumik ingerlatsiveqarnani".
- Isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaanni atulerneran savalimmiormiut naatsorsuutaanut ilanngun-neqarsimavvoq.

Inatsisitigut malittarisassanut inatsisitigullu periutsinut innersuussinerit

Ukioq aningaasarsiorfusoq 2010 aallartiffagalugu suliffeqarfinnut Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ujarlernermut atuinermullu atatillugu aningaasarsianik pissarsisunut killilimmik akileraartussaatitaaneq atorneqalerpoq, takuuq Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 2. november 2006-imeersumi § 2, imm. 3 Inatsisartut inatsisaatigut nr. 3, 30. november 2009-mi atorneqaler-soq.

§ 2.

Imm. 3 Suliffeqarfii aatsitassatigut pisuussutinik misissueqqissaarnermut piaanermullu attuumassuteqartunik, tamatumani aamma nunamik sajuppillsitsinertigut misissuinermut, ruujorilersuinermut, pilersuinermik sullissinermut atatillugu kiisalu umiarsuarmik assartuinermut aamma kulbrintinik pissarsiarineqartunik ruujorikkoortitsinermut, isertitaqartut, taamatut ingerlataqarnikkut imaluunniit suliani Kalaallit Nunaanni aamma nunap imartaani aammaluu Kalaallit Nunaannut atasumik nunavittap immap ataaniittup nalaani, inger-lanneqartutigut, isertitanit killilimmik akileraartussaatitaapput. Isertitat aalajangersima-su-mik ingerlatsivinnut malittarisassat atuttuusut, takukkit imm. 1, nr. 10 aammaluu imm. 6-imi malittarisassat, malillugit naatso-rsorneqassapput.

Imm. 4 Imm. 3-mi aalajangersakkat atutinngillat isertitat piffissami piffissaniluunniit qaammatit 12-it ingerlerannari arlaqartuni katillugit ulla 30-t sinerlugit sivisussuseqartumik sulinermik, siunnersuinermik assigisaasigulluunniit ingerlatsinikkut isertitaanngippata. Suliat suliffeqarfimmit, suliffeqarfimmut allamut atasuusumik, ingerlataappata, ingerlatat suliffeqarfimmit atasuusumit ingerlanneqartutut isigineqassapput, ingerlatat pineqartut, suliffeqarfimmit kingulliullugu taaneqartumit ingerlatanut annertuitugit assigissuseqarpata.

Inatsisisatut siunnersuummi immikkoortumut 3-mut nassuaatini suliffeqarfii sorliit aalajangersakka-mut ilanngunneqarsimanersut ersersinneqarput.

Suliffeqarfittut "ujarlernermut iluaqtiginninnermullu atasoq"-tut isigineqarsinnaapput ilaatigut atortunik attartortitsineq, assersuutigalugu qillerivinnik, ruujorilersuineq ingerlatsinerlu, aqqusinernik umiarsualivinnillu pilersitsinerit, illuliornerit, nunamik sajuppillsitsilluni nunamillu misissuinerit, ineqartitsivinnik ingerlatsineq aamma/imaluunniit kantiinamik, nujalerisitsisoqarfii (piffimmi tassani), napparsimasunik paarsineq allallu atugarissaartitsiniutit.

Killilimmik akileraartussaatitaasunut aamma ilaanngillat Qallunaat, savalimmiormiut, nunanilu allami-ulluunniit suliffeqarfutaat assersuutigalugu qillerivinnik, umiarsuarnik assigisaannilluunniit bareboat-imi piumasqaatit malillugit attartortitsineq (leasing). Qilleriviup, umiarsuup il.il. inuttaqartinnagu

tiguneqarneranut aalajangiisuuvoq, qillerivimmuit, umiarsuarmut il.il. atatillugu inunniq attartortitsisumi atorfekartitaasunik malinnaatisineqannginnissaa.

Aammalu suliffeqarfiiit misissueqqaarnernut atasut sulianik pilersuinermilluunniit ingerlatsisut aalajangersakkami pineqartut avataaniissapput. Misissueqqaarnermut tunngatillugu akuersissummik pigisaqartoq kisimi killilimmik akileraartussaassaaq, imm. 2 naapertorlugu. Tamatumunnga tunuli-aqutaasoq tassaavoq, misissueqqaarnermi suliat pingaartumik nunamik sajuppillsitsilluni nunallu sannaanik misissuinernut tunngasutigut ilisimasanik katersinernik tunngaveqarnerat, piffissallu sulianik ingerlatsiviusut siviktsuinnaasarlutik, taamatullu ataavartussanik sanaartornernik il.il. ingerlatsineqasanani.

Nassuaatinilu akileraartussaatitaanerup qanoq annertutiginera aamma erseqqissarneqarpoq:
Suliffeqarfiiit killilimmik akileraartussaatitaasut ukiut tamaasa nammineerluni nalunaarsuum-mik akilaruseriffimmuit tunniussisassapput isertitallu, § 2, imm. 1, nr. 10, aamma imm. 6 naapertorlugit, aalajangersimasumik ingerlatsivinnut atuuttuusunik malittarisassat malillugit naatsorsorneqassallutik.
Tamanna ima isumaqarpoq killilimmik akileraarutaasusanut ilaassasut iluanaarutit amigartooutiluunniit, OECD-p isumaqatigiissutinut iluserititaani isummat, tamatumani pingaartumik isumaqatigiis-sutip artikel 7-ian, tunngaviusut malillugit suliffeqarfimmut killilimmik akileraartussaatitaasumut atatin-neqarsinnaasut, tamatumani aamma ilaapput iluanaarutit, erniasiat atuisinnaatitaanermullu akiliutit, ingerlatsineq eqqarsaatigalugu aalajangersimasumik ingerlatsivimmut toqqaannartumik atatin-neqarsinnaasut. Taamatuttaaq ingerlatsinermik tunngaveqartunik aningaasartuutit aalajangersimasumik ingerlatsiviup angu-sarisaani ilanngaatigineqarsinnaassapput.

Aalajangersimasumik ingerlatsivik:

§ 2, imm. 1 nr. 10 malillugu inuussutissarsiummit aalajangersimasumik ingerlatsiveqartumit isertitanut Kalaallit Nunaannut killilimmik akileraartussaatitaaneq atuuppoq. Aalajangersakkamut nassuaatit malillugit oqaatsip aalajangersimasumik ingerlatsiviup marloriaammik akileraartitsisoqarnissaanik isumaqatigiissummi erseqqissaatigineqarnera pingartinneqarpoq.

Kalaallit Nunaat Savalimmiullu DBO-mik atsiugaqarsimapput, tassanilu artikel 5-imi "Aalajangersimasumik ingerlatsivik" pineqarpoq. Ilaatigut pineqartoq tassaavoq: "Uninnani sanalluni, sanaartorluni ikkusuillunilu sulinerit qaammatinik 6-nik sivisunerut".

Qaammatit pingasut qaangiunnerisigut aalajangersimasumik ingerlatsivik siullermik pineqarsimagalupoq, ukiorli aningaasarsiorfiusoq 2015 aallartiffagalugu DBO-mi allannguutit assigalugit qaammatiniit pingasunit qaammatinut arfinilinnut allannguisoqarnissaa pillugu isumaqatigiissusiortoqarpoq.

DBO-mi Art. 20-mi "ningaasarsiat allat" pineqarput. Ningaasarsiat DBO-mi eqqaaneqarsimannngitsut - suminngaanneernerri apeqquaatinngag - taamaallaat akileraartussaatitaasup angerlarsimaffiani akileraaruserneqarsinnaapput.

Akileraarusiinernik Aalajangiisartut aalajangiinerat tunngaviliinerallu

§ 2, imm. 3-mut nassuaatit malillugit aqquserngiornerit umiarsualiviliornerillu sulinertut ujarlernernut atuinissanullu attuumassutilittut isigineqarmata toqqaannartumik erseqqissarneqarpoq. Taamaammat suliffeqarfiup suliaa ruujoriliorneruppat assigippaguluunniit aatsitassarsiornermi ujarlernermut atuiner-mulluunniit toqqaannartumik attuumassutilik piumasaqaaataanngilaq.

Taamaammat XX § 2, imm. 3-mi aalajangersakkanut ilaavoq, taamaammallu Kalaallit Nunaat suliamut ZZ-ip Kalaallit Nunaanni sularisimasaanut akileraartitsisoqarnissaanut nammineq tunngavissaqarpoq.

Aningaasarsiat akileraaruteqaataasussat malittarisassat aalajangersimasumik ingerlatsivinnut atuuttut malillugit naatsorsorneqassapput, apeqquataanani XX aalajangersimasumik ingerlatsiveqarnersoq imaluunniit naamik. Taamaammat Kalaallit Nunaanni akileraartnermut tunngatillugu apeqquataanngilaq XX aalajangersimasumik ingerlatsiveqarnermut tunngatillugu § 2, imm. 1 nr. 10-mi aalajangersakkanut ilanngunneqassanersoq, aalajangersagarlu taanna aalajangersimasumik ingerlatsiveqarneq pillugu DBO-mi artikel 5-imut naapertuuttutut paasineqassaaq.

DBO-li aqqutigalugu Kalaallit Nunaat akileraarutinik akilersitsiniaasinnaanngilaq. matumani XX-ip Kalaallit Nunaanni sanaartortitsinera ima sivisutigaluni aalajangersimasunik ingerlatsivimmik peqarnissaq pisariaqassalluni. Suliarineqartussanut isumaqatigiissut malillugu sanaartortitsinerit ima sivikitsigisimapput aalajangersimasumik ingerlatsiveqarnissaq pigineqarsimanani. AB92-ili naapertorlugu "suliap naammassinera" tunniunneqarsimanngilaq, ukiumilu aningaasarsioriusumi tullermi Kalaallit Nunaanni ZZ-ip suliaqarsimaneranut paassisutissat pigineqarlutik. Tamatumalu kingorna Kalaallit Nunaanni sulinerup sivisussusaa imatut isigisariaqarpoq DBO naapertorlugu aalajangersimasumik ingerlatsiveqarnertut kinguneqartariaqarluni, tamannalu pissutigalugu Kalaallit Nunaat akileraartitsisinaalluni.

Akileraartnermut Aqutsisoqarfiup XX-ip Kalaallit Nunaannut killilimmik akileraartussaatitaaneranut angissusiliinera aalajangiusimaneqarpoq.

Akileraartnermut Aqutsisoqarfiup aningaasarsianut akileraaruteqaataasussanut missingerlugu angissusiliinera naatsorsuutinut tunniunneqartunut naapertuuttumik allanngortinneqarpoq.

Inatsisinut innersuussineq.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 2. november 2006-imeersumi, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 3, 30. november 2009-meersutigut allanngortinneqartumi § 2, imm. 3 aamma 6 kiisalu Kalaallit Nunaata Savalimmiullu marloriaammik akileraartitsisarneq pillugu isumaqatigiissutaanni (DBO) artikel 5.